

NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT (NVE)

11.06.2026

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Endelig høringsuttalelse 202510083

Søknad om konsesjon for opprusting og utvidelse av Noreverkene

Det vises til Nore og Uvdal kommune sin foreløpige høringsuttalelse til søknad om konsesjon for opprusting og utvidelse av Noreverkene, vedtatt av kommunestyret 27.10.2025. Høringsuttalelsen ble utarbeidet med forventning om at NVE ønsket en reell vurdering fra kommunen.

Konsesjonssøknaden til nye Noreverkene er i en særstilling ved at Statkraft har forkastet null-alternativet og dermed i praksis besluttet å investere, uten at det er avklart hvilket alternativ de kan få konsesjon til.

Kommunen har siden august 2025 vært i dialog med Statkraft. Som følge av at begge utbyggingsalternativene medfører endrede forutsetninger og belastninger for Nore og Uvdal kommune som vertskommune, har kommunen gjennom dialog med Statkraft søkt å etablere løsninger som kan sikre økonomisk forutsigbarhet samt sikre nødvendige kompenserende og avbøtende tiltak. Statkraft har ikke vært villig til å påta seg forpliktelser som i tilstrekkelig grad ivaretar de konsekvensene utbyggingen påfører kommunen og lokalsamfunnet.

Kommunen må derfor legge til grunn de faktiske konsekvensene som følger av de omsøkte alternativene uten kompenserende forpliktelser fra tiltakshaver. På denne bakgrunn finner Nore og Uvdal kommune at alternativ 2 samlet sett representerer det alternativet som i minst grad endrer kommunens rammevilkår og påfører lokalsamfunnet minst negative konsekvenser. Kommunen understreker samtidig at også alternativ 2 medfører ulemper og belastninger for vertskommunen som det etter kommunens syn vil være naturlig at tiltakshaver bidrar til å avbøte eller kompensere.

Nore og Uvdal kommune anbefaler at NVE gir konsesjon til alternativ 2 – to nye kraftverk.

Dette begrunnes med følgende:

- **Kommuneøkonomi:** Alternativ 1 gir høy økonomisk usikkerhet. Våre utredninger viser at alternativ 1 vil kunne medføre et betydelig bortfall i eiendomsskatteinntekter etter byggefasen (inntektsåret 2033-2039). Hvor stort bortfall kommer an på når på året Statkraft setter Nye Nore kraftanlegg i drift. Erfaring viser at kraftanlegg ofte settes i drift mot slutten av året, som både kan ha en praktisk forklaring eller også være skattemotivert. Statkraft ønsker ikke å sikre stabile og forutsigbare inntekter for kommunen, selv om utbyggingsalternativ 1 gir selskapet økte inntektsmuligheter.
- **Erosjon:** Kommunen har uttrykt bekymring for erosjon og utvasking langs Norefjorden. Utredningene viser noe økt fare for utvasking flere steder langs Norefjorden, men Norconsult bygger mye av sin argumentasjon på antagelser [...] *Det antas at det aller meste av de finere løsmassene i kantsonen er blitt vasket ut i løpet av tiden som er gått [...].*
- **Isforhold:** Utredningene av alternativ 1 konkluderer med at en må vente seg flere perioder med overvann på isen (særlig langs land) og dårlig oppsprukken is nært land med hyppigere pendling og større vannstandsutslag som følge av mer effektkjøring. Dette gjelder Norefjorden, Tunhovdfjorden og Kravikfjorden.
- **Rødbergdammen:** Rødberg renseanlegg har sitt utløp i Rødbergdammen. Kommunen har uttrykt bekymring for redusert vannkvalitet og dårlig badevannskvalitet ved varme og tørre somre med lite tilsig ved alternativ 1. Utredningene avviser i stor grad denne bekymringen, men legger gjennomsnittmålinger på tilsig til grunn. Utbyggingsalternativ 2 har ikke denne potensielle utfordringen.
- **Mangel på kompenserende tiltak:** Konsekvensutredningen av alternativ 1 viser større ulemper for lokalsamfunnet enn alternativ 2. Statkraft garanterer ikke for noen varige kompenserende tiltak pr i dag, noe som i realiteten fører til at lokalsamfunnet kun har garantier for ulemper dersom NVE gir konsesjon for alternativ 1.
- **Masser:** Alternativ 2 medfører mindre uttak av masser, og redusert behov for deponering og transport. Det må allikevel påpekes at prosjektet vil generere mye masser, og kommunens anmodning om at Statkraft må tilstrebe at størst mulig del av massene brukes i samfunnsnyttige prosjekter eller i næringsøyemed, står ved lag.
- **Vilkårsrevisjon:** Nore og Uvdal kommune ber om at NVE åpner vilkårsrevisjon av Numedalslågen i 2031. Kommunen viser til at både alternativ 1 og alternativ 2 legger til rette for økt slukeevne og et endret driftsmønster med større grad av effektkjøring enn dagens anlegg. Samtidig har klimaendringer og økte variasjoner i nedbør og tilsig de senere årene

medført vesentlig endrede forutsetninger for vassdraget. Selv om Statkraft legger til grunn en mer effektiv magasinutnyttelse, kan den omsøkte utbyggingen gi større og hyppigere vannstandsendringer med konsekvenser for erosjon, isforhold, naturmangfold, fiskebestander, friluftsliv og annen bruk av vassdraget. Kommunen mener derfor at gjeldende vilkår må gjennomgås og tilpasses de nye driftsforutsetningene som utbyggingen legger til rette for.

Kommunens jobb er å veie samlede fordeler mot samlede ulemper. Alternativ 1 har klart større usikkerhet enn alternativ 2.

I foreløpig høringsuttalelse vedtatt av kommunestyret 27.10.2025 konkluderte ikke kommunen med anbefalt utbyggingsalternativ. Det presiseres at kommunens merknader knyttet til de ulike fagtema i foreløpig høringsuttalelse opprettholdes.

Kommunens anbefaling av alternativ 2 må ikke forstås som at alternativet er uten negative konsekvenser. Anbefalingen bygger på en samlet vurdering hvor kommunen har sett hen til hvilke endrede forutsetninger, økonomiske risikoforhold og samfunnsmessige belastninger de ulike alternativene påfører vertskommunen. Når tiltakshaver ikke har ønsket å etablere bindende ordninger for økonomisk forutsigbarhet eller kompenserende og avbøtende tiltak, finner kommunen det nødvendig å anbefale det alternativet som samlet sett medfører minst inngrep og minst risiko for kommunen og lokalsamfunnet.

På vegne av Nore og Uvdal kommunestyre:

Oddvar Svendsen
Ordfører

Kopi:
STATKRAFT ENERGI AS